

de ønskede saadanne fremmede, til Benyttelse af Initiativet. Jeg haaber, at det paa et senere Stadium af Sagen skal lykkes mig at vise, at jeg ikke ved denne Leilighed har misbrugt dette.

Formanden: Forslaget vil nu til Efterretning for de Herrer Medlemmer blive henlagt paa Thingets Bord; og de Oplysninger, som følge Forslaget, kunne de Herrer gjøre sig bekendte med i Bureauet.

Jeg gaaer derpaa til Nr. 3 paa Dagsordenen, ifølge hvilket Rigsdagsmændene for Randers Amts 5te Valgkreds (S. Andersen) og Viborg Amts 4de Valgkreds (P. Hansen) ville indbringe Forslag til Lov angaaende Præsternes Befordring paa deres Embedsreiser i Pastoratet.

P. Hansen (Viborg Amts 4de Valgkreds): Det ærede Thing vil maaskee synes at dette Lovforslag er for ubetydeligt til at tage fat paa heri Thinget, men jeg maa tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, at det ikke er saa ubetydeligt som det ved første Blikkast synes at være. Betydningen er fornemmelig med Hensyn til Annerfognene, thi for Hovedfognene, hvor Præsten boer, har det mindre eller næsten ingen Betydning. Derimod er det jo erkendt, at Annerfognene i flere Henseender ere stillede meget slettere med Hensyn til Præstens Stilling i Communen end i selve Hovedfognene. Beboerne i Annerfognene maae saaledes om Vinteren lade deres Børn gaae en meget lang Vej i daarligt Veir og paa daarlige Veie, og ligeledes ere de jo langt fra Præsten i det Tilfælde, at de ville have ham til at udføre en eller anden Embedsforretning hos dem selv. Naar vi nu tage i Betænkning, til hvilke Reiser det er, at Præsten især kan tilkomme Fribefordring af de Paagjældende, som ville benytte ham i Embedsmedfør, saa er det jo fornemmelig i Sygdomstilfælde, naar der er Rogen, der forlanger ham hjem til sig for at meddeles Sacramentet, for at beredes til Døden, eller ogsaa ved Barnedaab hjemme. Naar Børnene ere syge og svage og Forældrene ønske dem døbt hjemme, da skulle de jo være forpligtede til at give Præsten fri Befordring, og det forlanges jo ikke alene af

dem, som have Heste og Vogn til at befordre ham med, men ogsaa af dem, som ikke have Heste og Vogn. Derimod er der i Henhold til en Cancelliresolution bestemt med Hensyn til Syge, der ville meddeles Nadverens Sacramente, at det kun er dem, som selv holde Heste og Vogn, der ere forpligtede til at give Fribefordring. Men, naar vi nu tage i Betænkning, at det er under Sygdomstilfælde, og at det i den sidste Tid dog er bleven indlysende hos Bondestanden, at de maae søge Læge i saadanne Tilfælde og ikke længere ere tilfredse med Dvagsalvere, som man har hørt Tale om, og vi endvidere tage i Betænkning, at det ikke er sjældent, at en duellig Læge boer 3, 4 à 5 Mil borte fra Sygestedet, da det er en Sjældenhed, at Læger ere nedsatte paa Landet, saa vil man finde, at denne Befordring, som her er Tale om, kan falde ind paa en Tid, da det er meget besværligt at udføre saadanne Reiser for den Paagjældende, som ønsker Præsten til sig. Jeg vil f. Ex. tage et Middeltal af den Frabeliggenhed, som der er fra Lægen til Sygestedet, og vil anslaae den til 3 Mil; nu skal der altsaa kjøres 3 Mil frem og 3 Mil tilbage for at faae Lægen til sig, det er 6 Mil, med blot et Ophold af et Kvarteer eller en halv Time i det Høieste; saa skal Lægen beforders hjem og inden Vognen kommer tilbage har den kjørt andre 6 Mil, det er 12 Mil ialt, som maa gaae i en meget hurtig Fart. Naar en Bonde nu ikke har mere end de samme to Heste, saa skulde man virkelig synes, at de kunde trænge til at hvile sig, efterat have gaaet saaledes en meget raff Tour af 12 Mil, og dog kan det netop gjerne træffe sig, at den Syge frygter Døden og derfor ogsaa i aandelig Henseende kunde ønske at beredes, og derfor ønsker Præsten til sig; man skal saa strax kjøre efter Præsten, som jeg vil ansætte jevnlig boer 1 à 1½ Mil borte, naar Bedkommende boer i Anneret; men er han nu en Mil borte, saa skal Veien tilbagelægges 4 Gange, for at faae ham hen og hjem og det er altsaa atter 4 Mil, og det er ikke ganske ubetydeligt for en Bonde at præstere en saadan Kjørsel; naar Præsten beforders sig selv, saa kunde den halve Veilængde spares.

Naar vi nu tage Sagen paa en anden